

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Kfv. IV. 37. 236/2009/11. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Bihary, Balassa & Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bihary Tibor ügyvéd) és a Kelemen, Mészáros Sándor és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Endreffy Zoltán ügyvéd) által képviselt SAP Hungary Kft. (Budapest) I. rendű,

valamint a dr. Nadray Katalin ügyvéd által képviselt Synergon Informatikai Nyrt. (Budapest) II. rendű felperesnek

a dr. László Ildikó Katalin ügyvéd által képviselt Gazdasági Versenyhivatal (Budapest) alperes ellen versenyügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Ítéltábla 2008. november 5. napján kelt 2.Kf.27. 037/2008/12. számú jogerős ítélete ellen az I. rendű felperes által 29. sorszámon előterjesztett felülvizsgálati kérelem elbírálása folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

ítéletet :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.031/2008/12. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az I. rendű felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 60.000 /hatvanezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget, továbbá az államnak - külön felhívásra - 36.000 /harminchatezer/ forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata 2003. június 25-én hirdetmény közzétételével induló, tárgyalásos közbeszerzési eljárást írt ki integrált pénzügyi gazdasági rendszer bevezetésére szoftver, rendszerszervezői szolgáltatás, hardverállomány frissítésével.

Kfv.IV. 37.236/2009/11. szám

A részvételi felhívást követően az ajánlattételi szakaszban öt vállalkozás, közöttük a felperesek kerültek meghívásra, az eljárást az önkormányzat 2003. szeptember 19-én végül eredménytelennek nyilvánította.

Az alperes 2005. március 16-án indított verseny-felügyeleti eljárást a felperesek ellen, melynek során helyszíni vizsgálatot is tartott, ahol számítógépen fellelt elektronikus leveleket szereztek be.

A 2006. szeptember 13-án kelt Vj-20/2005/47. számú határozatával az alperes megállapította, hogy a felperesek az önkormányzat közbeszerzési eljárása kapcsán versenykorlátozó megállapodást kötöttek egymással, ezért velük szemben külön-külön 7.200.000 Ft bírságot szabott ki, mert megítélése szerint a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény /a továbbiakban: Tpv./ 11. §-ába ütköző megállapodás létrejött. Az abban rögzítettekre vonatkozó felek közötti akarategység megállapítható volt, a felperesek ugyanis a versenytárgyaláson való részvétel során az eljárás megnyerése érdekében egyeztették egymás között ajánlataik legfontosabb tartalmi elemeit. Ennek során - az önkormányzati piacra való bejutás érdekében - az eljárás eredményének befolyásolására alkalmas adatokat közöltek egymással, egyeztették ajánlataik műszaki tartalmát, és megállapodtak abban, hogy a II. rendű felperes végső ajánlatában alacsonyabb árat határoz meg, mint az I. rendű felperes.

Az alperesi határozattal szemben a felperesek keresettel éltek, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését, másodlagosan a határozat megváltoztatását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította, megállapítva, hogy az alperesi eljárás során nem történt az ügy érdemére is kiható lényeges jogszabálysértés azzal, hogy az alperesi határozat rendelkező részében nem, de az indokolásában megnevezte azokat a jogszabályhelyeket, amelyekre tekintettel a jogsértést megállapította.

A felperesek által hivatkozott egyedi mentesülés szabálya - a bíróság szerint - nem volt alkalmazható, tekintettel arra, hogy egymást támogató, párhuzamos ajánlataikkal, illetve megállapodásukkal a Tpv. 11. § /2/ bekezdés a/ és d/ pontját megsértették, a részpiacot egymás között felosztották. A piacfelosztásra tekintettel a Tpv. 13. §

Kfv.IV.37. 236/2009/11.szám

/2/ bekezdése szerinti - a bagatell-kartellen alapuló - mentesülés feltétele nem volt alkalmazható.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperesek fellebbezése nem alapos, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

Rámutatott arra, hogy az alperesi határozat rendelkező részének hiányossága nem alapozta meg annak jogszabálysértő jellegét, hiszen a határozat meghozatalakor hatályban volt, az államigazgatási hatósági eljárás általános szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény /a továbbiakban: Áe./ 43. §-ban rögzített feltételeknek megfelelt; azzal, hogy a rendelkező rész világosan és egyértelműen tartalmazta a közigazgatási szerv döntését.

A határozat alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezések megjelölése az Áe. 43. § /1/ bekezdés c/ pontja szerint az indokolásba tartozó kérdés volt.

Az Ítéltábla azt is megállapította, hogy az alperes a tényállást megfelelően tisztázta, így a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 336/A. § /2/ bekezdése alapján a határozat törvénysértő jellege nem volt megállapítható.

Rámutatott, hogy a Pp. említett rendelkezésének alkalmazása jelen ügyben nem kerülhetett szóba, minthogy a megállapított tényállás valóságát a felperesek nem vitatták; illetve e körben tett állításait a Pp. 164. §-ában írtakra figyelemmel nem bizonyították. Az Ítéltábla szerint a Tpv-t-ben említett kartell-tilalom megsértése annak ellenére megállapítható volt, hogy a felperesek az árakat nem felfelé, hanem lefelé szorították. A törvény említett rendelkezése ugyanis az ármeghatározást - annak bármilyen módja esetén - a versenytörvénybe ütköző magatartásként szabályozza. A felperesek elismert és közös piacfelosztó célja az volt, hogy a megállapodásokba foglaltak folytán betörjenek az önkormányzati piacra.

A gazdasági versenyt akadályozó, korlátozó, torzító célzatú, illetve az ilyen hatás kifejtésére alkalmas magatartás önmagában jogsértő, ezért a tényleges piaci hatás vizsgálata szükségtelen volt.

A bagatell-kartellnek minősülés vizsgálatát a Fővárosi Ítéltábla azért nem tartotta szükségesnek, mert a csekély jelentőség alapján történő mentesülésre nincs lehetőség ár-és piacfelosztó kartell esetén.

Kfv.IV.37.236/2009/11.szám

A felperesek esetében ezért a csekély jelentőségre alapozó mentesülés nem volt alkalmazható, ezzel összefüggésben az érintett áru-, illetve földrajzi piac meghatározásának nem volt jelentősége.

Az ajánlattételi szakaszba - a perbeli esetben - csak öt vállalkozás jutott be, ők voltak azok, akiket az ajánlatkérő a részvételi felhívásban alkalmasnak talált a feladat elvégzésére; ez az öt vállalkozás jelenti kínálati oldalról a versenytársakat.

Az érintett piac, figyelemmel Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának integrált pénzügyi gazdasági rendszerére mint közbeszerzés tárgyát képező szolgáltatásra tekintettel - a polgármesteri hivatal épülete lehet; ezen az érintett piacon öt versenytárs volt, részesedésüket a bíróság 20-20 %-ban állapította meg.

A Tpv. 17. §-ában rögzített - és a jogsértő magatartás elkövetésének időpontjában hatályos - szabályozás szerint a mentesítésre az alperes által egyedi kérelem alapján hozott határozatban lett volna lehetőség, mely a felperesek ilyen irányú kérelme hiányában nem valósulhatott meg. Az Ítélet tábla arra is rámutatott, hogy a Tpv. 78. § /3/ bekezdésében írt feltételek mérlegelésével, és e mérlegelési körülményeknek az alperesi határozatban való feltüntetésével állapította meg a bíróság mértékét az alperes.

A jogerős ítélettel szemben az I. rendű felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján elsődlegesen kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és helyette a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalát, másodlagosan - a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett - az első-, vagy másodfokon eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

A jogerős ítélet jogszabálysértő jellegét az I. rendű felperes a Tpv. 14. § /1/-/3/ bekezdésében foglaltakra alapította, előadva, hogy e rendelkezésektől eltérően került sor az ügyben a piac meghatározására.

A felperes szerint az érintett földrajzi piacot a törvény említett rendelkezésével ellentétesen önkényesen, és minden közgazdasági racionalitást mellőzve állapította meg a jogerős ítélet.

Ezen túlmenő jogszabálysértésként jelölte meg, hogy a Fővárosi Ítélet tábla minden alap nélkül állapította meg, hogy a csekély jelentőségű (bagatell) kartell, illetve az

Kfv.IV.37.236/2009/11.szám

azon nyugvó mentesülés alkalmazására alapot adó 13. § /1/ bekezdése nem alkalmazható. Kifogásolta még, hogy a bíróság a Tpvt. 17. §-ában rögzített mentesülési feltételeket is helytelenül alkalmazta a perbeli ügyben.

A felülvizsgálati kérelem számos más témakört is megjelölt, mint amelyekre alapítva a jogerős ítélet jogszabálysértő jellege megállapítható, ezeket azonban konkrét jogszabályi rendelkezésekkel nem támasztotta alá.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, arra hivatkozva, hogy a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt okból a jogerős ítélet nem jogszabálysértő; a tényállást teljes mértékben, és helyesen megállapító alperesi határozat felülvizsgálatáról döntő fővárosi bírósági ítélet elleni fellebbezést az Ítéletábrla helyesen utasította el. Az alperes előadta még, hogy a felperes számos olyan kérdésre hivatkozott, illetve érvet hozott fel az iratokban, melyek a perbeli ügy megítélése szempontjából nem relevánsak.

Az alperes is rámutatott arra, hogy a felperesek a Tpvt. 17. §-a szerinti mentesülési feltételekre az eljárás során nem hivatkoztak, ezzel kapcsolatos egyedi kérelmet nem terjesztettek elő.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Pp. 272. § /2/ bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni az annak alapjául szolgáló jogszabálysértést.

A Pp. 275. § /2/ bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül, kivéve, ha a pert hivatalból megszünteti, vagy ha a határozatot hozó bíróság nem volt szabályszerűen kialakítva, illetve a határozat meghozatalában olyan bíró vett részt, akivel szemben a törvény értelmében kizáró ok áll fenn.

Mindezek alapján a jelen ügyben a Fővárosi Ítéletábrla jogerős ítéletét a Legfelsőbb Bíróság kizárólag a felperesi felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt jogszabályi rendelkezések megsértése tekintetében vizsgálhatta felül.

Kfv.IV.37.236/2009/11.szám

A felülvizsgálat során így nem lehetett figyelemmel a felperes felülvizsgálati kérelmében megjelölt egyéb körülményekre, közgazdasági szempontokra, általánosan hivatkozott elvekre, illetve olyan körülményekre, melyek előtt a felperes „értetlenül áll”.

Szintén nem alapíthatta a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelem elbírálását a felperes által általában hivatkozott európai közösségi joggyakorlatra, illetve az Európai Unió Bizottságának közleményeiben foglaltakra.

A felülvizsgálati kérelem amiatt tartja jogszabálysértőnek a jogerős ítéletet, mert az - a Tpv. szabályaitól eltérően - határozta meg az érintett piacot, nem alkalmazta a csekély jelentőségű kartell tényére alapított mentesülést, illetve az egyedi mentesülés feltételeit.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a megjelölt jogszabályi rendelkezéseket az alábbiak szerint nem sértette meg.

A Tpv. 11. § /1/ bekezdése rendelkezik a vállalkozások közötti megállapodás összehangolt magatartás, valamint más

egyéb, versenyt korlátozó megállapodás tilalmáról. A Tpv. 13. § /1/ bekezdése mondja ki azt, hogy nem esik a tilalom alá a megállapodás, ha csekély jelentőségű. A Tpv. 13. § /2/ bekezdése szerint csekély jelentőségű a megállapodás, ha a megállapodást kötő feleknek, és az azoktól nem független vállalkozásoknak az együttes részesedése az érintett piacon a 10 %-ot nem haladja meg kivéve, ha az

a/ a vételi, vagy eladási árat versenytársak közötti közvetlen, vagy közvetett meghatározására, vagy

b/ a piac versenytársak által történt felosztására vonatkozik.

E rendelkezésekből egyértelműen megállapítható, hogy a csekély jelentőségű megállapodás (bagatell-kartell) címén történő mentesülésre az árfelosztó, ármeghatározó, illetve piacfelosztó megállapodás, kartell esetén nincs lehetőség. A piaci részesedés 10 %-ban történő meghatározása, illetve a piaci részesedés vizsgálata, és ennek előfeltételeként az érintett piac meghatározása tehát a Tpv. említett szabályai alapján nem minden esetben kötelező tényállási eleme a versenykorlátozó megállapodás vizsgálatának. Ármeghatározó, illetve piac felosztó kartell (kőkemény kartell) esetén a piaci részesedés meghatározásának nincs jelentősége, tekintettel arra, hogy a csekély piaci

Kfv.IV.37.236/2009/11.szám

részesedésen alapuló mentesülés kőkemény kartell esetén kizárt. Ennek következtében - hasonlóan a Legfelsőbb Bíróság által Kfv.IV.37.258/2009/8. számon hozott eseti döntésében foglaltakhoz - az érintett piacnak a Tpv. 14. § rendelkezéseiben foglaltak szerinti meghatározásának nincs kiemelt jelentősége.

A Tpv. 17. §-ában foglalt mentesülési körülményekkel kapcsolatban a Legfelsőbb Bíróság - az eljárás az első- és másodfokú bírósághoz hasonlóan - megállapította, hogy az itt foglalt, a 11. §-ban rögzített tilalom alóli mentesülési esetek bizonyítására, illetve az ezzel kapcsolatos kérelem előterjesztésére a Tpv. 20. §-ának rendelkezése alapján az köteles, aki a mentesülésre hivatkozik.

A Legfelsőbb Bíróság megítélése szerint önmagában a mentesülés eseteinek említése a perben előterjesztett kérelmek során nem teszi lehetővé, hogy a felperes a Tpv. 17. §-a alapján a kartell-tilalom alól mentesüljön.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy az I. rendű felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem nem alapos, az abban megjelölt jogszabálysértések tekintetében a jogerős ítélet jogszabálysértő jellege nem állapítható meg. Ezért a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a Legfelsőbb Bíróság a megtámadott határozatot hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet sikertelenül előterjesztő, és így pervesztes felperest a Legfelsőbb Bíróság kötelezte a felülvizsgálati eljárás költségének viselésére, továbbá a tárgyi illeték-feljegyzési jogra tekintettel le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték - külön felhívásra történő megfizetésére.

Budapest, 2010. március 3.

Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Patyi András sk. előadó bíró,
Dr. Fekete Ildikó sk. bíró